“Sesin Mutfağı” TRT Trabzon Teknik Gezisi Değerlendirme Raporu

Veri toplama tarihi: 13-14 Kasım 2026 · Rapor tarihi: Kasım 2026

Özet

Bu rapor, Fakültemiz öğrencilerine yönelik olarak TRT Trabzon’a düzenlenen “Sesin Mutfağı” teknik gezisine ilişkin katılımcı değerlendirmelerini sunmaktadır. Veriler, 13-14 Kasım 2026 tarihleri arasında çevrim içi olarak uygulanan ve iki adet beşli derecelendirme maddesi, sekiz çoktan seçmeli madde ile iki açık uçlu sorudan oluşan değerlendirme anketiyle toplanmıştır (n= 9). Nicel veriler betimsel istatistikler, Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ve duyarlılık analiziyle, nitel veriler ise tematik içerik analiziyle çözümlenmiştir. TRT Trabzon çalışanlarının yaptığı açıklamalar çok yüksek düzeyde anlaşılır ve bilgilendirici bulunmuştur (M= 4,33); katılımcıların altısı bu maddeye en yüksek puanı vermiştir. Geziden genel memnuniyet ise yüksek düzeydedir (M= 3,44). Katılımcıların sekizi benzer teknik gezilere yeniden katılmak istediğini belirtmiştir. Buna karşın ulaşım organizasyonu (5 katılımcı) ile duyuru ve kayıt süreci (4 katılımcı) yetersiz bulunmuştur. Rapor, bulgulardan hareketle teknik gezilerin içerik, planlama ve lojistik boyutlarına yönelik öneriler sunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Teknik Gezi, Yayıncılık Eğitimi, Deneyimsel Öğrenme, Öğrenci Geri Bildirimi

1. Giriş

Teknik geziler, iletişim eğitimi alan öğrencilerin derslerde edindikleri bilgileri profesyonel üretim ortamlarında gözlemlemelerine, sektör çalışanlarıyla doğrudan etkileşim kurmalarına ve meslek alanlarını somut biçimde tanımalarına olanak sağlayan deneyimsel öğrenme uygulamalarıdır. Fakültemiz, bu amaçla öğrencilerine yönelik kurum ziyaretleri düzenlemekte ve bu ziyaretlerin niteliğini öğrenci geri bildirimleriyle değerlendirmektedir.

Bu raporun amacı, TRT Trabzon’a düzenlenen “Sesin Mutfağı” teknik gezisinin katılımcılar tarafından nasıl değerlendirildiğini ortaya koymak ve sonraki teknik gezilerin planlanmasına yönelik kanıta dayalı öneriler geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Katılımcılar geziyi genel memnuniyet ve yapılan açıklamaların niteliği bakımından nasıl değerlendirmektedir?
2. Gezinin hangi bölümleri ilgi çekici bulunmuştur ve gezi katılımcıların yayıncılık alanında çalışma isteğini nasıl etkilemiştir?
3. Katılımcılar gezinin süresini, duyuru ve kayıt sürecini, ulaşım organizasyonunu ve soru sorma olanaklarını nasıl değerlendirmektedir?
4. Katılımcıların geziden edindikleri kazanımlar ve gelecek teknik gezilere ilişkin beklentileri nelerdir?

2. Yöntem

2.1. Veri Toplama Aracı

Veriler, gezinin ardından Google Forms aracılığıyla uygulanan çevrim içi değerlendirme anketiyle toplanmıştır. Anket üç bölümden oluşmaktadır:

- **Derecelendirme maddeleri:** Teknik geziden genel memnuniyet ve TRT Trabzon çalışanlarının yaptığı açıklamaların anlaşılırlığı. Maddeler 1 (en olumsuz) ile 5 (en olumlu) arasında puanlanmıştır.
- **Çoktan seçmeli maddeler:** Gezinin süresi, en ilgi çekici bulunan bölüm, gezinin çalışma isteğine etkisi, duyuru ve kayıt sürecinin yeterliliği, ulaşım organizasyonunun yeterliliği, soru sormak için yeterli fırsat bulunup bulunmadığı ve benzer gezilere yeniden katılma isteği.
- **Açık uçlu sorular:** Geziden akılda kalan en önemli bilgi, gelecekte teknik gezi düzenlenmesi istenen kurumlar ve diğer görüş ve öneriler.

2.2. Katılımcılar

Çalışma grubunu, anketi gönüllülük esasına göre yanıtlayan 9 öğrenci oluşturmaktadır. Ankette kimlik bilgisi istenmemiş, yanıtlar anonim olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların sınıf düzeyine göre dağılımı Tablo 1'de sunulmuştur.

2.3. Verilerin Analizi

Derecelendirme maddeleri için aritmetik ortalama (M), standart sapma (SS), medyan ve olumlu yanıt oranı (4 veya 5 puan verenlerin yüzdesi) hesaplanmıştır. Ortalamalar şu aralıklara göre yorumlanmıştır: 1,00-1,80 çok düşük; 1,81-2,60 düşük; 2,61-3,40 orta; 3,41-4,20 yüksek; 4,21-5,00 çok yüksek. İki maddeden oluşan ölçeğin iç tutarlılığı Cronbach alfa (α) katsayısı ve maddeler arası Pearson korelasyon katsayısı (r) ile incelenmiştir. Tüm maddelerde diğer yanıtlardan belirgin biçimde ayrışan bir uç değerin sonuçlar üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla duyarlılık analizi yapılmıştır. Çoktan seçmeli maddeler frekans (f) ve yüzde (%) ile özetlenmiştir. Örneklem küçük olduğundan bulgular öncelikli olarak frekanslarla yorumlanmış ve sınıf düzeyleri arası karşılaştırma yapılmamıştır. Açık uçlu yanıtlar tematik içerik analizine tabi tutulmuştur.

3. Bulgular

3.1. Katılımcıların Dağılımı

Tablo 1. *Katılımcıların sınıf düzeyine göre dağılımı*

Sınıf düzeyi	f	%
1. sınıf	5	55,6
3. sınıf	4	44,4
Toplam	9	100,0

Katılımcılar, 1. ve 3. sınıf öğrencileri arasında görece dengeli bir dağılım göstermektedir.

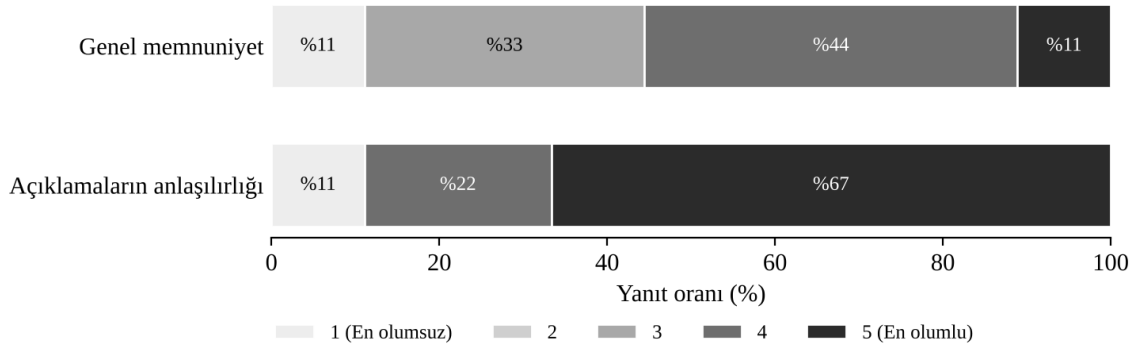
3.2. Derecelendirme Maddelerine İlişkin Bulgular

Tablo 2. *Derecelendirme maddelerine ilişkin betimsel istatistikler (n = 9)*

Madde	M	SS	Medyan	Olumlu yanıt f (%)
M1. Teknik geziden genel olarak ne kadar memnun kaldınız?	3,44	1,13	4	5 (55,6)
M2. TRT Trabzon çalışanlarının yaptığı açıklamalar ne kadar anlaşılır ve bilgilendiriciydi?	4,33	1,32	5	8 (88,9)
Ölçek geneli	3,89	1,19		

Not. Olumlu yanıt oranı, ilgili maddeye 4 veya 5 puan veren katılımcıların oranını göstermektedir.

Şekil 1. *Derecelendirme maddelerine ilişkin yanıt dağılımları (n = 9)*

TRT Trabzon çalışanlarının yaptığı açıklamalar "çok yüksek" düzeyde anlaşılır ve bilgilendirici bulunmuştur (M= 4,33); dokuz katılımcının altısı bu maddeye en yüksek puanı vermiştir. Geziden genel memnuniyet ise "yüksek" düzeydedir (M= 3,44). Genel memnuniyet maddesinde yanıtlar 3 ve 4 puanlarında yoğunlaşmakta, yalnızca bir katılımcı en yüksek puanı vermektedir. İki madde arasındaki 0,89 puanlık fark, katılımcıların kurum çalışanlarının bilgilendirmesini, gezinin bütününe ilişkin deneyimlerinden daha olumlu değerlendirdiğini göstermektedir.

3.3. Güvenirlik ve Duyarlılık Analizi

İki maddeden oluşan ölçeğin Cronbach alfa katsayısı α= 0,94, maddeler arası korelasyon r= 0,89 olarak hesaplanmıştır. Ancak bu yüksek değerler büyük ölçüde her iki maddede de en düşük puanı veren uç değer niteliğindeki bir yanıttan kaynaklanmaktadır. Söz konusu yanıt hariç tutulduğunda katsayılar α= 0,75 ve r= 0,66 düzeyine inmektedir. Bu değer de kabul edilebilir güvenirlik düzeyinin ($\alpha \geq 0,70$) üzerindedir; ancak ölçeğin iki maddeden oluşması ve örneklemin küçüklüğü nedeniyle sonuçlar temkinle yorumlanmalıdır.

Tablo 3. *Duyarlılık analizi: uç değer hariç tutulduğunda madde ortalamaları*

Madde	M (n = 9)	M (n = 8)	Fark
M1. Genel memnuniyet	3,44	3,75	+0,31
M2. Açıklamaların anlaşılırlığı	4,33	4,75	+0,42

Uç değer hariç tutulduğunda her iki maddenin ortalaması yükselmekte, ancak iki madde arasındaki fark (1,00 puan) korunmaktadır.

3.4. Gezinin İçeriği ve Etkileri

Tablo 4. *Gezinin içeriği ve etkilerine ilişkin bulgular (n = 9)*

Madde ve seçenek	f	%
En ilgi çekici bulunan bölüm		
Ses kayıt ve kurgu birimleri	2	22,2
Yayın reji/kontrol odası	2	22,2
Canlı yayın süreci	2	22,2
Çalışanlarla sohbet ve soru-cevap	2	22,2
Radyo stüdyoları	1	11,1
Gezinin çalışma isteğine etkisi		
Değişmedi	7	77,8
Radyo veya yayıncılık alanında çalışma isteğim arttı	2	22,2
Benzer teknik gezilere yeniden katılma isteği		
Evet	8	88,9
Hayır	1	11,1

Katılımcıların ilgi çekici bulduğu bölümler gezinin farklı aşamalarına dengeli biçimde dağılmaktadır; bu durum gezi programının içerik bakımından bütünlüklü olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Gezi, iki katılımcının radyo veya yayıncılık alanında çalışma isteğini artırmıştır. Katılımcıların sekizi benzer teknik gezilere yeniden katılmak istediğini belirtmiştir.

3.5. Gezinin Planlanması ve Organizasyonu

Tablo 5. *Gezinin planlanması ve organizasyonuna ilişkin bulgular (n= 9)*

Madde	Yanıt dağılımı f (%)
Gezinin süresi	Yeterliydi 5 (55,6) · Çok uzundu 3 (33,3) · Çok kısaydı 1 (11,1)
Soru sormak için yeterli fırsat	Evet 6 (66,7) · Kısmen 2 (22,2) · Hayır 1 (11,1)
Duyuru ve kayıt sürecinin yeterliliği	Evet 5 (55,6) · Hayır 4 (44,4)
Ulaşım organizasyonunun yeterliliği	Evet 4 (44,4) · Hayır 5 (55,6)

Tablo 5'te görüldüğü üzere ulaşım organizasyonu, katılımcıların çoğunluğu (5 katılımcı) tarafından yetersiz bulunmuştur. Duyuru ve kayıt süreci de dört katılımcı tarafından yetersiz değerlendirilmiştir. Bu iki göstergedeki olumsuz değerlendirmeler, uç değer hariç tutulduğunda da sürmektedir (sırasıyla 4 ve 3 katılımcı). Katılımcıların üçü gezi süresini çok uzun bulmuştur. Buna karşın katılımcıların büyük çoğunluğu soru sormak için yeterli ya da kısmen yeterli fırsat bulduğunu belirtmiştir.

3.6. Açık Uçlu Yanıtlara İlişkin Bulgular

Tablo 6. *Geziden akılda kalan bilgilere ilişkin temalar*

Tema	Örnek ifadeler	f
Teknik bilgi ve uygulamalar	Çok kanallı (multi-track) ses kaydı; işitilebilir frekans aralığı; zamanlama ayarları; ses yalıtımı; ses montajı; yayın akışı ve mikrofonlar	6
Meslek alanını tanıma	Bölümün çalışma alanlarını daha net görmek	1
Mesleki motivasyon	Daha çok çalışmak gerektiğinin farkına varmak	1

Not. Dokuz yanıttan sekizi içerik bakımından değerlendirilebilir niteliktedir.

Tablo 7. *Gelecekte teknik gezi düzenlenmesi istenen kurumlar*

Tema	f
Medya ve reklam ajansları	2
Yerel ve ulusal yayın kuruluşları ile haber siteleri	2
Staj yapılabilecek kurumlar ve şirketler	2
Kültür kurumları (Trabzon Şehir Müzesi)	1

Not. Dokuz yanıttan yedisi içerik bakımından değerlendirilebilir niteliktedir.

Açık uçlu yanıtlar, gezinin öncelikli olarak teknik bilgi kazanımı sağladığını göstermektedir. Katılımcıların büyük bölümü ses kaydı, ses yalıtımı ve yayın akışı gibi teknik süreçlere ilişkin somut bilgileri akılda kalan en önemli kazanım olarak belirtmiştir. Gelecek gezilere ilişkin talepler ise ajanslar, yayın kuruluşları ve staj olanağı sunabilecek kurumlar üzerinde yoğunlaşmaktadır.

4. Tartışma ve Sonuç

Bulgular, "Sesin Mutfağı" teknik gezisinin içerik bakımından başarılı olduğunu göstermektedir. TRT Trabzon çalışanlarının açıklamalarının çok yüksek düzeyde anlaşılır ve bilgilendirici bulunması, katılımcıların teknik süreçlere ilişkin somut bilgiler edinmesi ve gezinin farklı bölümlerinin dengeli biçimde ilgi çekici bulunması, gezinin deneyimsel öğrenme amacına ulaştığına işaret etmektedir. Katılımcıların neredeyse tamamının benzer gezilere yeniden katılmak istemesi de bu değerlendirmeyi desteklemektedir.

Bununla birlikte, açıklamaların niteliği ile genel memnuniyet arasındaki fark, gezi deneyiminin bütününü olumsuz etkileyen içerik dışı etkenlere işaret etmektedir. Bulgular bu etkenlerin ağırlıklı olarak lojistik nitelikte olduğunu göstermektedir: ulaşım organizasyonu katılımcıların çoğunluğu tarafından, duyuru ve kayıt süreci ise yaklaşık yarısı tarafından yetersiz bulunmuştur. Gezi süresinin bir bölüm katılımcı tarafından uzun bulunması da bu etkenler arasında değerlendirilebilir. Bu durum, teknik gezilerde içerik kalitesinin yanı sıra planlama ve lojistik süreçlerin de katılımcı deneyimini belirleyen önemli bir unsur olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak gezi, kurum çalışanlarının bilgilendirmesi ve kazandırdığı teknik bilgi bakımından olumlu, ulaşım ile duyuru ve kayıt süreçleri bakımından ise geliştirilebilir olarak değerlendirilmiştir.

5. Öneriler

1. **Ulaşım organizasyonu:** Hareket saati ve yerinin önceden netleştirilmesi, servis kapasitesinin katılımcı sayısına göre planlanması ve dönüş saatinin katılımcılara önceden bildirilmesi önerilmektedir.
2. **Duyuru ve kayıt süreci:** Gezi duyurularının yeterli süre önceden ve birden fazla kanal üzerinden yapılması, kayıt sürecinin tek bir çevrim içi form aracılığıyla yürütülmesi ve kayıt yaptıran öğrencilere program ayrıntılarını içeren bir bilgilendirme iletilmesi önerilmektedir.
3. **Süre ve program akışı:** Gezi programının önceden paylaşılması ve birimler arası geçişlerin zaman çizelgesine bağlanması önerilmektedir.
4. **Etkileşimin artırılması:** Katılımcıların ilgi çekici bulduğu çalışanlarla sohbet ve soru-cevap bölümünün programda ayrı bir zaman dilimi olarak planlanması önerilmektedir.
5. **Gezi çeşitliliği:** Sonraki teknik gezilerin medya ve reklam ajansları, yerel ve ulusal yayın kuruluşları ile staj olanağı sunabilecek kurumları kapsayacak biçimde çeşitlendirilmesi önerilmektedir.
6. **Ders bağlantısı:** Teknik gezilerin ilgili derslerle ilişkilendirilmesi ve gezi öncesinde öğrencilerin ziyaret edilecek birimlere ilişkin kısa bir ön bilgilendirmeden geçirilmesi önerilmektedir.
7. **Ölçme ve değerlendirme:** Geziye katılan öğrenci sayısının kayıt altına alınması, anketin gezi dönüşünde uygulanarak yanıt sayısının artırılması ve aynı maddelerin sonraki gezilerde de kullanılması önerilmektedir.

6. Sınırlılıklar

Bu değerlendirmenin bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Birincisi, örneklem büyüklüğü (n = 9) oldukça küçüktür; tek bir yanıt ortalama ve yüzdeleri belirgin biçimde etkileyebilmektedir. Bu nedenle bulgular eğilim niteliğinde yorumlanmalıdır. İkincisi, geziye katılan toplam öğrenci sayısı kayıt altına alınmadığından yanıt oranı hesaplanamamıştır. Üçüncüsü, ölçek iki maddeden oluşmaktadır ve iç tutarlılık katsayısı tek bir uç değere duyarlıdır. Son olarak, anketin gönüllülük esasına dayanması nedeniyle olası bir yanıt verme yanlılığı göz ardı edilmemelidir.